

Grendemøte næring

Fellesmøte med næringsaktører og interessenter i
Dagali og Skurdalen

Mål for møtet

Innhente kunnskapsgrunnlag fra næringslivet i Dagali og Skurdalen.

Info om hva som har blitt gjort hittil, veien videre og hva som bør inkluderes i næringsstrategien for Hol kommune.

Prosess

Næringsanalyse og reiselivsanalyse

Møter med næringsliv i alle grender

Møte med Ungdomsrådet

Innspill fra næringsforum (H. Næringshage, næringsutviklere, Regionråd)

Skriftlige innspill (frist 31.08.22)

Førstegangsbehandling KPU (21.09.22)

Begrenset høring (oktober 2022)

Endelig behandling i kommunestyret innen utgangen av året

Kommuneplanens samfunnsdel 2018-2030

Kommuneplanens samfunnsdel

Overordnet mål: **5000 innbyggere innen 2030**

- **Mål ift. eksisterende næringer:**

Styrke de eksisterende næringer og bidra til utvikling og nyskaping i støttenæringer.

- **Mål ift. nye næringer:**

Kommunen skal kjennetegnes av et mangfoldig arbeids- og næringsliv, med utvikling av nye næringer og interessant arbeid til alle

Strategi eksisterende næringer

Hol kommune skal:

- Være tydelig på sin rolle som tilrettelegger og samarbeidspartner for næringslivet, samt jobbe mer utadrettet.
- Sikre og videreutvikle et urbant Geilo sentrum som bygdesentrum og handelssentrum. Ved fremtidige behov for arealer til nye handelsetableringer skal regulerte områder i sentrum tas i bruk. Geilo skal også videreutvikles som bærekraftig reisemål, nasjonalparklandsby og arrangementssentrum.
- Samarbeide med næringsaktørene i reiselivet om utvikling av Geilo/ Hol som destinasjon. Det vektlegges at det ligger stort potensial i utvikling av næringer knyttet til Hol som nasjonalparkkommune og Geilo som nasjonalparklandsby.

Strategi eksisterende næringer forts.

Hol kommune skal:

- Videreføre arealpolitikk for varme og kalde senger som bærende prinsipp for forvaltning av næringsarealer.
- Bidra til å opprettholde og videreutvikle landbruksnæringene, og støtte utvikling av nye tilleggsnæringer basert på lokale natur- og kulturressurser og nyskapende drift. Det er viktig med et landbruk i aktiv drift som opprettholder kulturlandskapet.
- Praktisere streng håndheving av konsesjoner i landbruket for å sikre aktiv gårdsdrift.
- Være nasjonalparkkommune under merkevaren Norges nasjonalparker. Måltrettet arbeid skal stimulere og bidra til lokal verdiskapning og næringsutvikling med grunnlag i merkevaren

Strategi nye næringer

Hol kommune skal:

- Ha ressurser og kompetanse innen næringsutvikling.
- Arbeide målrettet for nye, varierte arbeidsplasser i kommunen. Det skal tilrettelegges for gründere, og kommunen skal være en aktiv medhjelper i oppstartsfase, veilede om statlige tilskuddsordninger og kurs mm.
- Stimulere til etablering av flere næringsfellesskap og kompetansekllynger.
- Samarbeide med Hallingdal – Numedal for nye, varierte arbeidsplasser i hele arbeidsregionen.
- Sikre tilgjengelige arealer for næringsutvikling i nye næringer.
- Være offensiv overfor offentlige og private interessenter som kan etablere større virksomheter og arbeidsplasser i kommunen.

Formål med næringsstrategien

Styrke næringsutviklingen i hele kommunen

Etablere et kunnskapsgrunnlag

Vedta, konkretisere og forankre styrende prinsipper ift. næringsutvikling:

- For revideringen av kommuneplanens arealdel/kommunedelplanen
- Ift. tildeling av næringstilskudd o.l
- Kommunens rolle som tilrettelegger/koordinator (styrke samarbeid i næringslivet)

Hva har blitt gjort til nå?

- Næringsrådgiver: Kontaktrunde hver uke og besøk hos ulike næringsaktører i alle deler av kommunen
- Bedriftsbesøk med rådmann, ordfører og næringsrådgiver 19. mai (Geilo) og 20. juni (Dagali). Minst 3 bedriftsbesøk hver mnd. ut året.
- Samarbeid med Næringsforum Hallingdal. Viktig at kommunene spiller hverandre gode.
- Jobbe aktivt ut mot nye næringer som ønsker å etablere seg (t.d. bistå med å kartlegge ledige kontorplasser).
- Næringsfond og strømstøtte

Status for næringsliv i Skurdalen

- I Hol kommune er det per 25.04.2022 registrert 1287 enheter i foretaks/enhetsregisteret
- 40 enheter med forretningsadresse/poststed i Skurdalen

Enkeltmannsforetak	28
Aksjeselskap	5
DA og ANS (ansv. selskap)	0
Annet (stiftelser, foreninger, sameie o.l)	7

Status for næringsliv i Dagali

- 64 enheter med forretningsadresse/poststed i Dagali

Enkeltmannsforetak	26
Aksjeselskap	25
DA og ANS (ansv. selskap)	1
Annet (stiftelser, foreninger, sameie o.l)	12

Analyse av næringslivet i Hol kommune

Noen hovedfunn gjort av Menon Economics

Oppdrag

Menon Economics har på oppdrag fra Hol kommune gjennomført en kartlegging av næringslivets utvikling over tid og muligheter for næringsutvikling.

Oppdraget er også bestilt i samarbeid med Visit Geilo (ringvirkningsanalyse for reiseliv)

Hovedfunn

- Tilreisende i Hol la igjen nærmere 1,1 mrd kroner i 2019
- Verdiskaping i næringslivet i Hol økte med 71 prosent fra 2012 til 2019
- Størst vekst i reiselivsnæringen og bygg- og anlegg

Analyse av Hols næringsmuligheter

- Videreutvikle ettermarkedet for fritidsboligturistene for å øke forbruket fra besøkende på eksisterende næringer
- Øke lokale bygg- og anleggsaktørers andel av fritidsboligmarkedet
- Øke destinasjonssamarbeidet til hele næringslivet
- Bli mer kjent ift. bærekraft og som nasjonalparkkommune

Hva kan kommunen gjøre?

- **Næringsstrategi:** Det er etterspurt en næringsstrategi for Høi som alle kan samles om

Næringsfond (1 mill per år) - en viktig faktor for næringsutvikling. Investeringer gjennom fondet må være gjort i henhold til næringsstrategi. Få en helhetlig satsing i hele kommunen.

Ved tildeling av næringstilskudd bør støtten per bedrift være såpass stor at den har utløsende effekt på prosjekter.

Hva kan kommune gjøre forts.

- **Styrke bygg- og anleggsbransjen.** Mange fritidsboligprosjekter er store. Lokale bygg- og anleggsvirksomheter står relativt svakere i konkurranse med slike store oppdrag. Kommunen kan arrangere møteplasser for å utveksle kunnskap og danne samarbeid.
- **Innovasjon i tjenester rettet mot fritidsboligbesøkende**
 - Være tett på fritidsbeboere og forstå deres behov
 - Markedsundersøkelser
 - Jobbe aktivt for at hyttebeboerne tilbringer flere dager i fritidsboligene
 - Kontorfellesskap

Hva kan kommune gjøre forts.

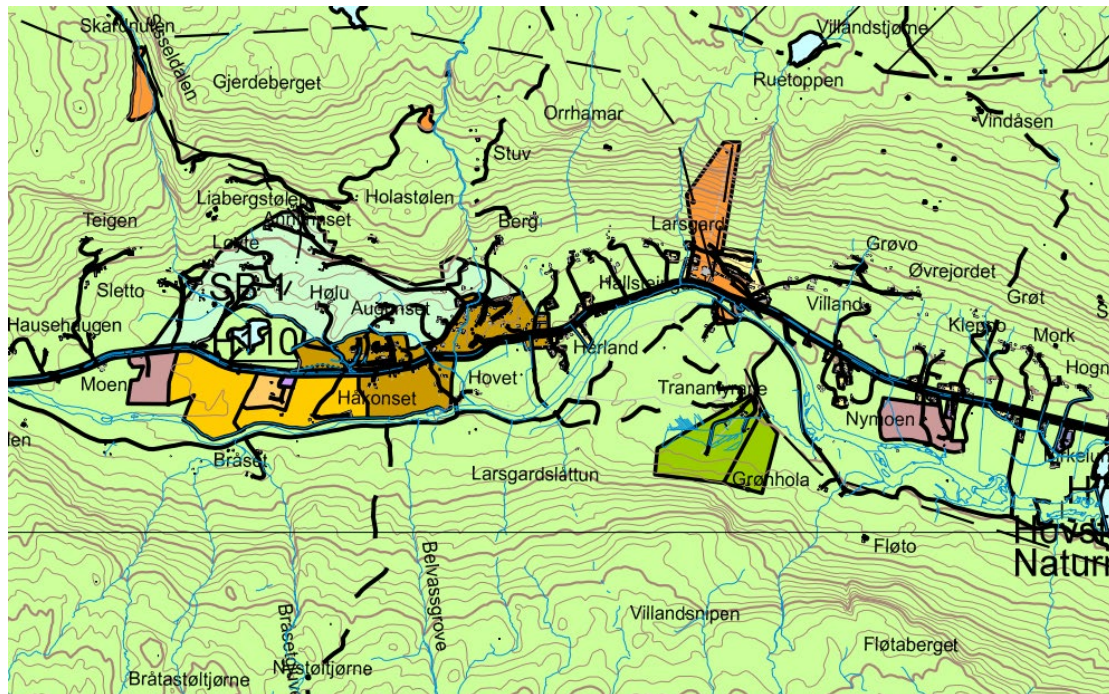
- **Ta initiativ til et samlet løft for fellesgoder**
 - Prinsippet bør være at de som har nytte av fellesgoder også betaler for det
 - Kommunen og Visit Geilo kan initiere en prosess for at næringslivet kan enes om prioritering og finansiering av de viktigste fellesgodene
 - Inkluderende prosess der hele næringslivet, grunneiere og fritidsboligeiere deltar og kommer til enighet vil bidra til færre «gratispassasjerer»

Ønsker du å vite mer eller har flere spørsmål?

→ Menon Economics presenterer funnene på
Geilo samfunnshus 8. juni!

Kommuneplan – samfunnsdel og arealdel

Kommuneplanens samfunnsdel 2018-2030

Visjonen for Hol kommune i perioden 2018-2030:

Hol kommune skal være en trygg og god kommune å vokse opp og bo i, med vekst i folketallet, der arbeidsmarkedet er variert og hele kommunen er i bruk.

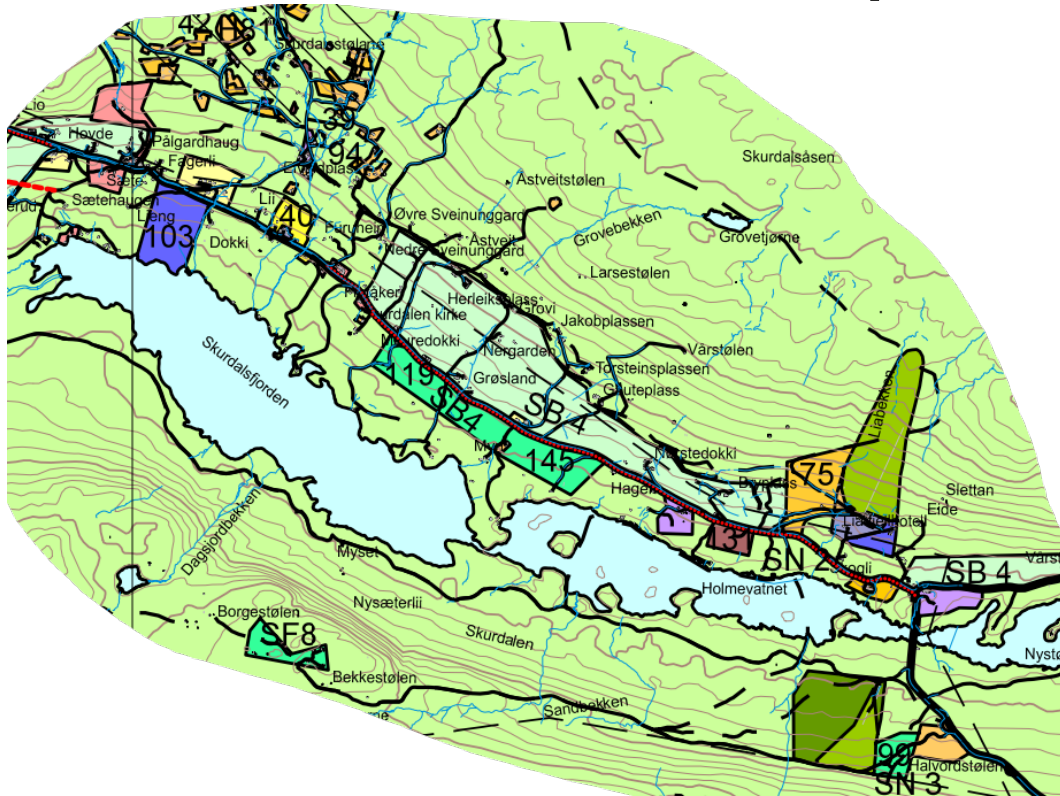
Samfunnsdelen – noen relevante mål og strategier for arealdelen

- Minst 5.000 innbyggere i kommunen i 2030.

Boligformål og næringsformål

- sikres tilstrekkelige arealer til boligformål og næringsformål
- arealene skal ligge sentralt i tettstedene og grendene
- arealene skal tåle vekst langt utover planperioden (all uoverskuelig framtid)
- større mangfold i boligtilbudene
- i grendene skal helhetlig planlegging av bolig- og næringsområder bidra til å skape gode og funksjonelle grendesentrum.

Kommuneplanens arealdel

- Arealdelen inneholder kart med arealformål og bestemmelser
- Den er juridisk bindende for arealbruken i kommunen
- Dette er kommunestyrets plan, det kommunale selvstyret står sterkt når det gjelder arealbruk

Hovedformål i revisjonen

- Boligutvikling
- Næringsutvikling
- Tettsteds- og grendeutvikling
- Kommunale og offentlige behov
- Fremtidig utbygging av fritidsboliger

Planprosess for revisjon av kommuneplan

jan-mars 2022

Planoppstart og planprogram

Utarbeide forslag til planprogram

Varsel om planoppstart
§ 11-12

Høring og offentlig ettersyn av
planprogram i min. 6 uker
§ 11-13

 Bearbeide

 Fastsette planprogram § 11-13

mars- desember 2022

Utredninger og planforslag

Kunnskapsgrunnlag

Utvikle planløsninger
med ev. alternativ

Ev. drøftningsutkast

Samråd og medvirkning

 Utarbeide planforslag

jan- september 2023

Planbehandling

Høring og offentlig ettersyn av
planforslag med ev. alternativ
i minst 6 uker § 11-14

 Bearbeide

Vedtak kommunestyret § 11-15
ev. godkjenning KMD § 11-16

 Kunnngjøring av planen § 11-15

Medvirkningsplan

- Møter i Dagali, Skurdalen, Geilo, Holet, Hovet (mars-juni)
- Debattmøter på biblioteket (juni og august)
- Ungdomsskolen
- Temamøter – eks. sti- og løypelag, næring, landbruk, m.m.
- Folkevalgte organ
- Hyttevelforeninger

Frist for arealinnspill: 31. august 2022

Innspill

- Hva er fordelene ved å drive næringsliv i Hol kommune? Hva kunne vært annerledes? (5 min)
- Hvordan kan kommunen tilrettelegge for å styrke næringsliv i alle deler av kommunen? (5 min)
- Hva kan næringsaktører gjøre for å bidra til næringsutvikling? (5 min)
- Hva slags type areal er det behov for? (5 min)